

אשית עצות בנפשי

שיעורים ושיחות
ממורינו ראש
הישיבה שליט"א

פ"ד
שנה ב'
פרשת בשלח
תשפ"ה

ליל שישי פרשת
שמות תשפ"ה

שאלות ותשובות
אחרי השיעור

לשמיעת השיעורים
קול ברסלב: 1212-444-9191

– פנימי –

יוצא לאור על ידי תלמידי היכל הקודש
בני ברק יצ"ו

להערות והארות: ushiseb@gmail.com

ליל שישי פרשת שמות תשפ"ה

בעיר בארא פארק נ.י.

הזמן קדוש מאוד, ומסוגל לחזור בתשובה, אבל האנשים סחופים ושרוטים בעצמם, וכל כך מיואשים ממצבם, מרוב ניסיונות שניסו לחזור אל ד', ומרוב העצות שכבר שמעו מהאנשים ולא הצליחו עם העצות, הם כבר לא מוכנים לשמוע על שובבי"ם, כשאומרים להם שובבי"ם, הם אומרים, נו הלאה, מה אחרי זה, ד' פרשיות, פורים, פסח, הלאה, עבור, אבל אנחנו זכינו שרבינו נתן לנו עצות כאלו מתוקות, שאיפה שרק נהיה, באיזה תקופה שרק נהיה, אפשר להוציא מהם לעובדא ולמעשה, וכפרט בימים קדושים אלו של שובבי"ם.

ההתחלה לשובבי"ם – לדעת שהקב"ה אוהב אותנו

פרשתינו מתחילה השבוע, ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה, והתורה מונה את כל השמות, אף שכבר מנה את כולם בחומש בראשית, ואומר רש"י, הטעם שחזר ומנאן כאן כדי להודיע חיבתן לפני המקום, דברי רש"י האלו הם ההתחלה לכל ימי השובבי"ם, עם זה נכנסים לפרשיות האלו, אפשר פשוט לחיות מדברי הרש"י האלו, התורה הקדושה רוצה להראות לנו שהקב"ה אוהב את בני ישראל, הקב"ה אוהב את כל אחד ואחד, גם את ראובן שהיה לו את הפרשיה שלו עם יצועי אביו, וגם את שמעון ולוי עם הפרשיה

העצות של רבינו מחיים את הנפש

חסדי השם שאנו זוכים להתאסף שוב ולדבר מהעצות של רבינו, העצות של רבינו הן בגדר 'מחיה נפשות' כפשוטן, העצות האלו נותנות חיים, אין אדם שנמצא בזה העולם ולא עובר עליו קשיים, התמונה מבחוץ נראית מאוד יפה, ויהודי חושב לעצמו, רק אני נפלתי מכל העולם היפה, הכל נראה מבחוץ מאוד יפה, כולם הולכים ובאים, בתים נבנים, רכבים יפים נקנים, ויש המון עסקים שפורחים, ורק אני מתייגע, אבל רבינו גילה לנו את הסוד, שאין אדם בעולם שלא יעבור עליו קשיים, וא"כ חייבים לעשות משהו על כך, אז או שיש כאלו ששותים אלקוהול, או שח"ו לוקחים סמים, או שנכנסים לדיכאון, או שהאדם זכה ומצא צדיק, שמפיח בו עצות ונותן לו חיים, העצות של רבינו מחיה מתים כפשוטו, זה מה שגורם לנו לחיות.

העצות של רבינו לימי השובבי"ם

נכנסנו עכשיו לזמן מאוד קדוש, שבועות קדושים, שבועות של אהבת השי"ת לבניו, ימי השובבי"ם, הפרשיות של שמות ואורא בא בשלח יתרו משפטים, ובשנה מעוברת יש גם תרומה תצוה, האריז"ל שראה בעיניו הצופיות ברוח הקודש, את כל מה שקורה בכל העולמות, גילה לנו שבשבועות האלו

אני רגיל לומר בישיבה 'תלמידיי', אבל כאן יושבים יהודים עם זקנים לבנים, אז אני אגיד לכם, חבריי היקרים, אני מבקש ממכם, הדבר הראשון שאתם עושים בבוקר, תהיה ההליכה לבית מדרש ולהניח טלית ותפילין, לא משנה איך אתה נראה, ולא משנה מה מצב היהדות שלך, אחרי זה נטפל בזה, כעת תניח טלית ותפילין, כמה זמן זה כבר לוקח, וזה דבר נצחי לעולמי עד, בחדשות הנוראיות עכשו בעולם, נשרפים מקומות ענקיים בקליפורניה, לפי העיירות של פעם בשריפה זו עיירות שלימות שעולות באש, אפשר לעמוד בחוץ ולהגיד לבית שנשרף, 'אני כאן בשבילך', מה שהמטפלים אומרים להגיד לילד, אני כאן בשבילך, הרי אין להם דרך לעזור בעת צרה, אז אומרים אני כאן בשבילך, מה יש לי מזה שאתה כאן, אתה גם בצרה הזאת, במקום להגיד שהקב"ה כאן, ורק הוא יכול לשמור עלינו, אנחנו צריכים ללמוד מהחדשות, וב"ה שיש לנו בית, וברוך השם, שיש חימום בבתיים בקור הנורא שיש, אני לא יודע אם נהיה יותר קר בחוץ או שאני נהיה יותר מבוגר, אני מחפש את החימום הגלובלי... וב"ה שיש לי בית ויש לי חימום, אבל אני לומד מזה ששום דבר לא נשאר איתי, רק הטלית ותפילין ישארו איתי לתמיד, והבית שלנו אם זה לא יעלה באש זה יעבור ליורשים, ומה לוקחים איתנו, רק הטלית והתפילין.

**אין דבר גדול מל'צעוק באמצע היום שמע
ישראל**

אברך נמצא באמצע עבודה, וצועק לעצמו אוי מנחה, ומיד הולך להתפלל, אברך הולך הביתה ובינתיים קופץ למעריב, האברך רוצה ללכת לישון, ואפילו לא מצליח לעמוד מהכורסא

שלהם בשכם, וגם את יהודה עם הפרשיה שלו עם תמר, את כולם הקב"ה אוהב, רק אם יודעים שהקב"ה אוהב אותנו אפשר להתחיל את ימי השוכבי"ם, הסיבה שיהודי כל כך מזניח את עצמו, והוא לא הולך להתפלל, זה רק כי הוא חושב שהקב"ה לא אוהב אותו.

**אם יודעים שהקב"ה אוהב אותנו – נמצא
זמן להתפלל**

האמת היא שכל מי שרוצה להתפלל מוצא זמן להתפלל, אבל האנשים לא מבינים למה אני צריך בכלל להתפלל, מי צריך את התפילה שלי, אין לי כח לתפילה, אין לי סבלנות לזה, קודם אכנס למשרד, קודם אסדר כמה דברים, עוד מעט אתפלל, ובינתיים עבר היום, עוד מעט ועוד מעט ובסוף לא הניח תפילין, והרי התפילה לא לוקחת הרבה זמן, לא צריך לשבת כל היום ולהתפלל, יש ימים מיוחדים בשנה כמו יום הכיפורים שאז נמצאים כל היום בבית מדרש כמו מלאכים, אין בנק, אין עבודה, אין אשה, אבל בכל יום ויום מותר הכל, לעבוד ולאכול ולהרוויח כסף, אבל רק תבוא כמה דקות לבית מדרש להתפלל, תניח את הטלית ואת התפילין הקדושים, תקשר את עצמך להקב"ה, אבל האדם חושב, מה יש לי מזה, אני בין כה אבוד, ולכן חייבים לשנן את הרש"י הראשון, הקב"ה אוהב אותנו, וכשאני יודע שהקב"ה אוהב אותי לכן הדבר הראשון שאעשה לתיקון שוכבי"ם, זה שבכל בוקר אני הולך לבית הכנסת להניח טלית ותפילין.

**הדבר הראשון שעושים בבוקר –
להתפלל**

אברכים היקרים, תלמידי היקרים,

ילדים העובדים את ד', הקב"ה ברא את העולם שהאדם ירצה להשקיע כסף ולהרוויח כסף כדי שהעולם יתרבה ויגדל, אבל אסור לנו לשכוח מהעיקר, אני ראיתי אברך שהגיע להתפלל בשתים עשרה בצהריים, שאלתי אותו מה קרה איתך, אתה בדיכאון שישנת עד עכשיו, הוא אומר, שהוא קם מוקדם, אבל הוא נכנס קודם למשרד, רבש"ע אסור שיהיה דבר כזה, דבר ראשון הולכים להתפלל.

להכניס את הקב"ה לשותף בעסק

פתחת עסק חדש, תכניס את הקב"ה כשותף לעסק, אחרת לא ישאר מהעסק שריד ופליט, ואל תשאל אותי למה יש לך חבר שלא הולך לבית כנסת והוא לא מניח תפילין והוא עושה הרבה כסף, כי עוד מעט אתה תשמע שלא נשאר כלום מהעסק שלו, חכה ותראה, שומעים כל הזמן מעסקים שקורסים, אל תביא לי ראייה מסיפור מגיסך שמצליח אף שהוא לא מתפלל, כשבתורה כתוב הפוך, תמתין ותראה, יש לנו את התורה ואת רבינו ואת הספרים הקדושים, והם מגלים לנו שאפשר להצליח רק אם נכניס את הקב"ה כשותף, ולא נכנסים למשרד קודם שהולכים להתפלל, ואני לא מדבר דווקא על הליכה למשרד, כי המשרד נמצא אצלכם בטלפון, שם אתם רואים את כל ההזמנות ואת כל העסק, וזה בעיה גדולה, צריך לדעת שהדבר הראשון שעושים בבוקר, זה ללכת לבית כנסת להתפלל, ואחרי זה תעשו את כל העסקים, אם תוכלו לתפוס פת שחרית באמצע הכל רווח, אחרי זה תעבדו קשה ותעשו הרבה כסף, אבל כל זה אחרי שהכנסת את הקב"ה לעסק, מי שגר כאן בעיר אין לו שום תירוץ, כי יש מניינים כל הזמן, וגם בקרית ברסלב ב"ה, בהתחלה הייתי מאוד לחוץ מזה, כי בקושי היו עשרה תושבים, ואחרי זה

כדי ללכת לישון, וחושב כבר לישון שם בלילה, ובקושי הוא נעמד והולך למיטה, ואין לו כח להוריד את הנעליים, ואת הגרביים, לפחות את הנעליים חייבים להוריד [עני' יומא עח:], ואז נזכר האברך שהוא עוד לא קרא קריאת שמע שעל המיטה, והוא מוציא את המילים, שמע ישראל ד' אלוקינו ד' אחד, הפסוק הזה, זה מה שירפא את האדם, וזה מה שילווח את האדם לעולמי עד, האברך כבר שוכב במיטה, ולא הספיק לקרוא קר"ש עם גארטל, אני מקווה שהוא לא יושן עם הבגדים, בישיבה אני לא מרשה לישון עם הבגדים, חייבים בכל בוקר ללבוש בגדים חדשים למען הקב"ה, אבל כשהאברך צועק, שמע ישראל ד' אלוקינו ד' אחד, לא משנה איפה הוא צועק את זה, אבל הוא מעיד כרגע, שיש רק את הקב"ה בעולם, בשעה שהבתים הכי יקרים נשרפים עכשיו, כשהקב"ה שולח את הרוחות שמובילות את האש, עומד אברך ומעיד שהכל מהקב"ה, אין לך דבר גדול מזה.

רק טלית ותפילין ישארו איתנו

אנשים עסוקים עם הבית שלהם, תפסיק לדאוג מהבית, הדבר היחיד שישארו לך לעולמי עד, זה הטלית ותפילין שלך, יצא לי אתמול לדבר עם יהודי, שהרגיש כל מיני מיחושים בחוט השדרה, והלך ממומחה אחד למומחה אחר, הלך לבית חולים, כרגע הוא כבר במיטה, הוא צריך טיפול למחלה פעם בכמה שבועות, והוא אומר לי, ראש ישיבה בן אדם זה רק זכוב, כלום, יש לבן אדם רק את הנשמה, את הנשמה הכניסו לתוך גוף, ואת הנשמה צריך להזין, תניחו טלית ותפילין ותתפללו שלש תפילות ביום, אלו הדברים שישארו לתמיד, ואם הוא זוכה והוא מגדל דורות, אלו דברים שישארו אח"כ,

מלקוח ללקוח, ובסוף חודש הוא מבקש מהרואה חשבון שיעשה לו את החשבון, ואומר לו בשקט שלא עושים כאן כסף, טוחנים מים, ואז הוא חושב הרי הייתי יכול בזמן הזה להגיד תיקון הכללי, בין כה לא עשיתי כלום בעסק, וכשאברך מתפלל כאן בהיכל הקודש, זה לא כזה נסיון, כי כולם אומרים, אז הוא לא יצא באמצע, אבל אם הוא מתפלל בשומרי שבת או בבית כנסת אחר, שם יש את הנסיון, הוא שמח שכבר סיימו עלינו, ד' אחד ושמו אחד, ורק רוצה לרוץ לעסק, אבל רבינו אומר שתיקון הברית מביא פרנסה, תיקון הכללי מביא פרנסה.

תיקון הכללי – תיקוני קדושה

חז"ל אומרים שמי שמזלזל בפירוורים מאבד את הפרנסה, כפי שנוהגים הרבה אנשים שאוכלים את הפירוורים של החלה בשבת, וצריך מאוד להיזהר לא לזרוק לחם על הריצפה, והמלמדים צריכים להזהיר את הילדים על כך, והבחורים שואלים אותי מה לעשות עם הלחם המיותר אחרי הארוחות, בבית עוד אפשר לשמור על כך, קונים לחם אחד ומחזירים לפריזר ומוציאים ועושים טוסט, אבל במקומות ציבוריים באמת קשה לשמור על כך, ובזוה"ק כתוב, כל שכן בפירוורי המוח, מי שח"ו פוגם בברית ומוציא פירוורי המוח לבטלה, ירחם השם איזה עניות הוא יכול להביא על עצמו, וכאן עומד צדיק ואומר לנו, שיש לו תיקון על כך, תגידו את התיקון הכללי, עשרה מזמורי תהלים, רבינו אמר, כמה כבר קשה להגיד עשרה מזמורי תהלים, זה בכלל לא קשה, אבל אחרי שאני אמרתי את זה, זה יהיה מאוד קשה, וזה באמת מאוד קשה, אני חשבת שאני יגיד לך דבר קל ליום הולדת, שתגיד תיקון הכללי, ואתה אומר לי שזה ממש מסירות נפש, הרי אתה יכול לעבוד כל כך קשה, ולעשות הרבה כסף, ואחרי

כבר היו חמש עשרה, ועשרים, ושלושים תושבים, אבל ברוך השם שיש כבר הרבה תושבים ויש מגיינים ברווח, כל אחד יכול לבוא ולהתפלל, ומי שעייף, שקודם יבוא להתפלל, ואחרי זה יחזור לישון, אבל האברך לא רוצה לישון אחרי זה, הוא רוצה לישון דווקא כשמתפללים, אני לא חושב שהוא יושן יותר ממני, הוא רק יושן בשעות אחרות, אולי אפילו אני יושן יותר ממנו... אבל הדבר הראשון אני הולך בבוקר להתפלל, בשבת אחה"צ אני יכול לישון, מי שיושן בשבת בבוקר לא מצליח לישון אחה"צ, וכל הדברים האלו מגיעים מעצבות כי לא זוכרים את הרש"י הראשון שהקב"ה אוהב אותנו.

סגולת תיקון הכללי

מגיעים לבית מדרש ולא אמור לעניין אותנו כלום, הגענו להקב"ה, לוקחים את הטלית ומתעטפים, ולא מסתכלים על אף אחד, אם מישהו אומר שזה המקום שלו, עוברים למקום אחר, ביקשתי שיעשו את הבית כנסת עם קיר של מזרח רחב וענק, שכל אחד יוכל לתפוס שם פינה בקיר, ויסתכל רק לקיר ולהקב"ה ולא להסתכל על אף אחד, ורק כך תצליחו בעסק, מסכנים האנשים שחושבים שכל ההצלחה בעסק יהיה אם ישקיעו חלון ראווה או שאר מיני שטויות, ההצלחה תהיה אם תכניס את הקב"ה כשותף, אברכים שואלים אותי מה לקבל על עצמם ביום הולדת, אברך שאל אותי השבוע, אמרתי לו שיקבל על עצמו להגיד את 'תיקון הכללי' כל יום אחרי עלינו עם הטלית ותפילין, והוא אומר שהוא מרגיש שהדקות האלו הן הדקות הכי קשות הוא חייב לרוץ לעסק, הוא לא מסוגל, אמרתי לו זה סך הכל שבע דקות, ורבינו אומר שתיקון הכללי זה סגולה לפרנסה, וממש חבל, כי האברך יכול לרוץ כל היום סביב העסק, לרוץ

שלנו גדלים, עוד מעט מתקשרים מהשיבות, ואתה אומר לבן שלך, התקשרו מהשיבה ואמרו לי שאתה לא מתפלל, הבן שלך בחור עדין והוא לא יענה לך, אבל התשובה של הבן היא: אבא זה לא משהו שאפשר להגיד מה לעשות, צריך לראות את זה, אני לא ראיתי אותך הולך להתפלל, וראיתי אותך מדבר כל התפילה בחוץ, אולי אתה ידעת איך אפשר גם להתפלל באמצע, אבל אני לא יודע ואני לא מגיע בכלל לבית הכנסת, אולי זה לא כל כך מפריע לך, אבל מה תעשה אם הבן שלך יבוא הביתה עם וכו' ירחם השם, מה תעשה אז, לאן תברח, רבינו אומר בספר המידות, שאם בן אדם לא הולך לבית כנסת, בניו לא יוכלו לחיות חיים טובים, תלך לבית הכנסת בתמימות, תשב עם הילדים שלך, תביא להם כמה כרטיסים תעשה להם מבצע, ותראה להם מה זה יהודי, יהודי הולך לבית הכנסת, אותו דבר זה עם מלמדים, בדיוק יכנס ילד לבית כנסת ויראה אותך מתפלל שחרית אחרי חצות, ואז הוא קולט שכל מה שאמרת לו זה משחק והצגה, אומרים לילדים שהייתם להתפלל שחרית, אבל צריך להשיג מפתח מבית כנסת ריק, ולהניח שם תפילין בהפסקה בצריים, איזה מין השפעה יש ככה על הילדים, חייבים לקום בכל בוקר ודבר ראשון ללכת להתפלל, זה התיקון של שובבי"ם, שחרית מנחה ומעריב, ותזכור שהקב"ה כל כך אוהב כל יהודי, ואל תחשוב שאתה לא שווה כלום.

שמחת הילדים – כשהורים בשלום

התורה אומרת השבוע שפרעה גזר לזרוק ליאור את כל הבן הילוד, כי החכמים ראו שהגואל של ישראל יענש על ידי מים, ואומרת התורה, וילך איש מבית לוי ויקח את בת לוי, ומביא רש"י

זה מגיע איזה יהודי מתוק ומשכנע אותך כמה זה טוב להשקיע אצלו את הכסף, ואתה רואה שזה ממש השגחה מהשמים איך אתה יכול בתקופה קצרה להכפיל את כל הכסף, ופתאום נודע לך שהוא ברח עם הכסף, ואתה עוד מגיע להתייעץ עם ראש הישיבה אם להשקיע אצלו, כי אתה רואה שזה משהו מטורף, ואתה לא רוצה לשמוע מראש הישיבה את המילה 'לא', ובשאלת אתה משכנע כמה שזה טוב, אז לא תשמע מראש הישיבה את המילה 'לא', ותשמע שזה טוב, ופתאום היהודי הזה לא עונה לך לטלפון, ומה היה רע אם היית נשאר עוד כמה דקות אחרי שחרית ואומר תיקון הכללי וחוסך את כל העגמת נפש.

תיקון שובבי"ם – תיקון הכללי

ביקשתם שנדבר משובבי"ם, תניחו בתוך הטלית ותפילין את ה'תיקון הכללי', תזכרו שיש לנו רבי שאמר לנו שזה הסגולה שלנו, ואחרי כל תפילת שחרית נגיד את עשרת המזמורים, מוהרא"ש היה אומר שזה לוקח 'שבע דקות', כך היה אומר, מוהרא"ש לא התפלל לפני העמוד, אבל אחרי התפילה הוא היה ניגש לעמוד והיה בעל תפילה לתיקון הכללי, זה היה מאוד חשוב לו, וכן כשהתפללתי לפני העמוד בראש השנה, רימז לי מוהרא"ש בכל התפילה שלא אמשוך את התפילה, אלא להזדרז כדי לא לעכב את הציבור, אבל כשהתחילו תיקון הכללי אחרי שחרית, הוא אמר לי, להגיד לאט לאט, וכעת כשנכנסנו לזמן קדוש של שובבי"ם, נקבל על עצמינו להגיד כל יום.

הילדים צריכים לראות אותנו מתפללים

וכמובן בימי השובבי"ם לקבל על עצמינו להתפלל כל יום, הרי הילדים

בבוקר תוריד את האשפה, יקח יום יומיים, ובשבת בבוקר תראה איך הילדים שלך רוקדים מאושר, הגדולים יתביישו ויהנו בתוך הלב, אבל הקטנים פשוט ירקדו בבית מצד לצד, אין משהו יותר טוב מזה לילדים, אולי אסור לי לחלוק על החכמים הגדולים, אבל אני אומר לכם את המציאות, החכמים של מנהג אמריקה אומרים שכשהורים משלימים צריכים להוציא קצת את הילדים מהבית, אבל אני אומר לכם שצריך לקבל את העצות של רבינו, ואפשר לחיות חיים טובים, ולקבל מרכיני את ההוראות ולא מהחכמים האלו, ותראו איך הילדים רק שמחים, לצערי הרב הרבה מורי דרך לא יודעים מה לעשות, מגיע יהודי ובוכה אצל רבו ואומר שהבן שלו לא מניח תפילין, עונה לו רבו שילך למומחים, ומאיפה יודעים המומחים מה לעשות, הם למדו את ספרי אומות העולם, ספרים של כומרים, ספרים שאין להם שום הסכמה מיראי השם, והמומחים האלו עושים מהאבא ליצנות, ואומרים לאבא תוציא את הבן שלך מהמוסד לכמה ימים, ותראה לילד שאתה כאן בשבילו, ורבינו אומר שתעשה שלום בית ותראה שהבן שלך יהיה מרוצה.

אל תפקיר את הבית בגלל פרנסה שאתה בין כה לא עושה

אצל רבינו היה ענין ה'שלום בית' מהדברים החשובים ביותר, וצריך הרבה התחזקות בזה, כי כשאתה תבוא הביתה ותנסה להתנהג כפי הדרשות, היא לא תסכים לקבל את זה, כי הכאבת לה הרבה לפני זה, תמיד כשהיא רצתה לדבר איתך היה לך איזה הודעה דחופה שנכנסה, או איזה לקוח מאוד חשוב התקשר, כאילו שאתה בכלל עושה כסף, אתה רק טוחן מים, הגיע אלי אברך שיש

את דברי חז"ל שזה הולך על עמרם, שהתגרש מאשתו מחמת הגזירה, כי כבר היו לו שתי ילדים, היה לו את מרים ואת אהרן, ולמה לו להיות נשוי כעת ולהביא עוד דורות, הרי פרעה יזרוק את הילד ליאור, וכשעמרם עשה ככה, כל עם ישראל עשו ככה, כמובן החסידים שלו, וכולם גירשו את נשותיהם, עמרם לא אמר לעשות כך, אבל הבינו את דעתו ורצונו, ואמרה לו מרים, הגזירה שלך יותר גרועה מגזירת פרעה, כי פרעה גזר רק על הזכרים ואתה גזרת גם על הנקבות, כעת לא יולידו בכלל ילדים, הלך עמרם ועשה התבודדות והגיע למסקנא שהיא צודקת, והתחתן מחדש עם אשתו, וחז"ל אומרים [בבבא בתרא ק.]. שעשו חופה יפה, ומלאכי השרת היו שם, ואהרן ומרים משוררים לפניהם [נוהגים היום שבחתונה השניה לא מגיעים ילדים אבל ככה חז"ל אומרים], ובמדרש כתוב שאהרן ומרים היו מרקדים לפניהם, כאן רואים את השמחה הגדולה של הילדים שרואים את השלום בית של הוריהם, הם רקדו ושרו מרוב שמחה, הם היו ילדים מאוד קטנים, אבל כשראו שאבא ואמא חזרו, הם רקדו מאושר, ילדים קטנים כל כך שמחים כשרואים שאבא ואמא חזרו לדבר זה עם זה, זו המתנה הכי גדולה שאתה יכול לתת לילדים שלך, שיראו שאבא ואמא לא צועקים זה על זה, שאבא ואמא מעריכים ומכבדים אחד את השני, אפשר לראות את זה בכל בית יהודי.

תנסו ותראו איך הילדים מאושרים

כל מי שמחליט שרוצה לעשות תשובה יכול לנסות את זה, שיבוא הביתה, ויפייס אותה, ואף אם היא עוד לא מסכימה לעשות ליקוחין מחדש, אבל אתה מצידך תהיה מוכן להתחיל מחדש, היום בלילה תפייס אותה, מחר

אבוד, לא נותנים לו שום סיכוי, הוא חטא ופגם בחטאים נוראים, בדברים שיש בהם חיוב כריתות רח"ל, אבל לפתע הולך היהודי לפינה ובוכה אל הקב"ה, אומרת התורה, והנה נער בוכה, אם הוא בוכה אל ד', ותחמול עליו, הקב"ה מרחם עליו, ותאמר מילדי העברים זה, הקב"ה אומר מילדי העברים זה, הוא מהילדים שלי, יהודי צריך ללכת לפינה ולבכות אל הקב"ה, רבש"ע אני לא יודע מה קורה איתי, אני כל הזמן חוזר ללכלוך ולשטויות, אבל אני כל כך רוצה להיות טוב, ולבכות לא חייב להיות דווקא בכי עם דמעות, יש אנשים שהם לא כאלו רגישים, אבל הם מדברים אל ד' בהכנעה ומעומק הלב, רבש"ע אני כל כך רוצה להיות טוב, רבש"ע אני לא מתפלל, רבש"ע אני לא לומד, רבש"ע אני צועק על אנשים ואני פוגע ומבזה, רבש"ע אני מצער את ההורים שלי, רבש"ע אני לא יודע מה קורה איתי, רבש"ע אני רב עם אשתי ואני לא יודע למה, ככה התרגלתי, אני הולך בדרכי והיא בדרכה, ואם היא רוצה שהיא תצא מהדירה, אני לא יוצא.. רבש"ע למה זה ככה, רבש"ע אני רוצה להשתנות, ועל זה אומר הקב"ה מילדי העברים זה, הוא ילד יהודי.

עצת אמירת איש הישראלי

רבינו אמר: אף אחד לא מבין את הפשט בזוה"ק שאומר שלא מועיל תשובה על פגם הברית, רק אני מבין את הפשט, ואני אומר שמועיל תשובה. אנחנו צריכים לקחת את העצות של רבינו וליישם אותם, רבינו נתן לנו עצה של גירסא, העצה של 'אמירת איש הישראלי', רבינו אומר בליקוטי מוהר"ן [חלק א' סימן י"א] על דברי הגמרא במנחות פה. שבאו יוחני וממרא ואמרו למשה רבינו, תבן אתה מכניס לעפרים, השיב להם משה, אמרי אינשי למתא

לו חנות כאן בעיר, ואמר לי שהוא חייב לדבר איתי בדחיפות, והוא הגיע ואומר לי שלמעשה מהחנות הזה כבר שלוש שנים שרק מפסידים כסף, שאלתי אותו כמה מפסידים, והוא אומר שלפני שלוש שנים הפסידו חמישים אלף דולר, ולפני שנתיים הפסידו שבעים וחמש אלף דולר, ועכשיו ראה הרואה חשבון שבשנה האחרונה הוא הפסיד בחנות מאה אלף דולר, זה לא שכל יום מפסידים, אבל כשלוקחים את החשבונות של כל השנה, יצא ככה, אמרתי לו, אני לא מבין בכלל מה השאלה, תסגור את החנות היום, הוא התחיל להגיד, מה יגידו עלי אנשים, מה יגידו עלי במשפחתי, אמרתי לו אני בכלל לא מבין אותך, אתה קם לפנות בוקר, ומנקה את השלג לפני החנות, קר נורא, ואתה פותח את החנות כדי להפסיד כסף, ואם היית רווק, נו, אבל יש לך אשה וילדים, איך אתה עושה את זה על חשבונם, ואתה אומר להם שאתה לא יכול להגיע הביתה כי אתה בעסק, איזה עסק, אתה רק מפסיד כסף, תלך הביתה, ותעזור בבית, תיקח מטאטא ותנקה, קח את הילדים ותרחוץ אותם ותשכיב אותם, וכשהתינוק בוכה, תחזיק קצת את התינוק, ותגיד לאשתך כמה מילים טובות, תגיד לה כמה אתה שמח שאתה נשוי איתה, וכמה אתה מודה להקב"ה על זה, ואחרי זה תראה איך כל הבית מתהפך, איך הילדים רוקדים משמחה.

הקב"ה מרחם על מי שבוכה ושב בתשובה

התורה אומרת שבתיה פתחה את התיבה ביאור, והנה נער בוכה ותחמול עליו ותאמר מילדי העברים זה, אומר על זה התנא הקדוש ר' שמעון בזוהר הקדוש, כשיהודי עובר מה שעובר, וכל המקטרגים אומרים שהוא כבר מקרה

רק 3 דקות ביום, כשאתה מגיע הביתה תוציא את ה'חתן ש"ס' שקיבלת מחמ"ק, הש"ס הזה שכמעט הסתכסכת איתו כי הוא לא שלח בדיוק את הדגם שרצית, הרי הש"ס הזה מונח בארון כאבן שאין לה הופכין, תוציא את הכרך הראשון ותתחיל לגרוס כמה דקות, מאימתי קורין את שמע בערבית, אל תסתכל ימינה ולא שמאלה, סיימת, כן הבנת לא הבנת, תעשה לעצמך איזה סימן, מחר תמשיך שוב, גם אם אתה לא מבין כלום תמשיך, אתה מגיע לראשי תיבות וכתוב ש"מ, ואתה לא יודע מה זה, תגרוס 'שס' ותמשיך, אתה מגיע לראשי תיבות פא"פ תגיד פאפ.

תיבות הגמרא מנקים את הראש

אל תצחקו, ככה מתחילים, רבינו מבטיח לך שאתה תהיה ירא שמים ואתה תהיה צדיק, ואתה צריך אמנות חכמים לזה, רבינו מבטיח לך שתקבל מחדש מוחין נקיים, אני לא חושד שאתם צופים בעבירות, אבל אתה צופה בכל השטויות וההבלי הבלים של כל האנשים שבחיים לא היית מדבר איתם בבית מדרש, והם מקלקלים לך את המוח, הרי בבית מדרש יושב מישהו ומדבר כל היום על טראמפ ואילון מאסק ועל שלום עולמי, ואתה אפילו לא מסתכל על כיוונו, ולמה בערב כשאתה מגיע הביתה, אתה יושב וצופה בשטויות שמישהו אומר, וזה לבד מטמטם את המוח, עכשיו הוציאו חוק חדש נגד כל השטויות האלו שהילדים לא יוכלו לצפות, הם קלטו שזה מטמטם את הילדים, ועוד מעט הם יבינו שצריך גם לחסום את זה למבוגרים, שומעים שטויות של אנשים שחיים עם דמיונות שהכל מתוכנן והכל חיסונים וכו', אני לא יכול לריב איתך על זה, כי לא אצליח לשכנע אותך שלא לצפות בזה, ואני לא חושד שאתה צופה בעבירות, אבל אני כן

ירקא ירקא שקל, בפשטות הכוונה שהם אמרו למשה רבינו, מה אתה מכניס כישוף למקום שכולו כישוף, זה כמו שאתה מביא תבן לעיר שמלאה בתבן, ענה להם משה רבינו, שמי שיש לו למכור ירקות הולך לשוק הירקות למכור, אבל רבינו מסביר, שחכמי מצרים היו חכמים מאוד גדולים, והם הבינו מה משה רבינו רוצה לעשות, הוא רוצה לקחת את היהודים במצב הכי נמוך שהם נמצאים, ולעשות מהם צדיקים גדולים, ואמרו למשה רבינו תבן אתה מכניס לעפרים, אתה רוצה לקחת אנשים כמו עפר, ולהכניס בהם תבן, מלשון תבונה, איך אתה רוצה לקחת אנשים כאלו נמוכים ולקחת אותם למתן תורה, וכי תבונה אפשר להכניס באנשי עפר, אמר להם משה רבינו, יש לי עצה לך, אמרי אינשי, על ידי אמירות איש הישראלי אפשר להגיע לך, רבינו מסביר שירקא הוא בחינת תשובה כדברי המדרש וירק את חניכיו שהוריקן בפרשת תשובה, ועל ידי האמירה מגיעים לתשובה שלימה.

טעמו וראו כי טוב

מה שמוטל עלינו זה רק לקבל את דברי רבינו, ולהכניס בעצמינו קצת תמימות, וקצת להכניע את הראש לדברי הצדיקים, ולקחת משניות ולהתחיל לגרוס פרק משניות, לקחת גמרא ולהגיד את התיבות של הגמרא, אל תעזוב את השיעור שלך, ואל תעזוב את החברותא שלך ואת הלימוד בהבנה, אדרבה ואדרבה, רק בנוסף לזה תעשה גם שיעור באמירה, ואתה לא יכול להגיד לי שזה לא עובד כל עוד שלא ניסית את זה, אני מדבר עם הרבה אנשים, אנשים מאוד חכמים שאומרים לי שהם לומדים בהבנה, ואני אומר להם, אני מברך אותך שתצליח בשיעורים שלך, אבל כמה כבר לוקח לגרוס גמרא, תנסה את זה גם,

חן אצלי בבית, רבש"ע תעזור שיהיה לי שבת שמחה בבית, רבש"ע למה שכחתי ואמרתי מילה וכל השבת נהפכה לתוגה, למדנו עכשיו בגמרא ששונא אסור להעיד, ומי זה שונא מי שלא מדבר שלשה ימים עם חבירו, ואומרת על זה גמרא שלא נחשדו ישראל על כך, ובפשטות הכוונה שלא נחשדו ישראל להעיד בשקר על חבר שלא דיבר איתו ג' ימים, אבל מוהרא"ש אמר, לא נחשדו ישראל על כך שלא דיבר ג' ימים, איך יכול להיות שבני זוג לא מדברים כמה ימים, וכל זה קרה כי היא אמרה איזה מילה או שהוא אמר משהו.

עם מילים טובות אפשר לפעול עם הרבה סבלנות

צריך בבית המון סבלנות, הרבה פעמים אתה לא מבין למה היא צועקת מה כבר קרה, אתה לא יכול להבין את זה, אבל רבינו כבר אמר לנו, שנהיה מאוד סובלניים כלפיהן, כי הם עוברים הרבה מצער גידול בנים, מלפני זה ואחרי זה, תסתכלו בשיחות הר"ן שיחה רס"ג, אני אולי לא יודע כל שיחות הר"ן בעל פה, אבל אני כן יודע את הסודות מ'אשר בנחל', אני מודה לד' על כל מה שמוהרא"ש עשה איתי, אני לומד כל יום כמה מכתבים באשר בנחל, ואני מתמוגג ורואה שם את כל הסודות, למדנו השבוע בסנהדרין כב. שרב יהודה למד עם בנו רב יצחק ואמר לו את המימרא, אין אדם מוצא קורת רוח אלא מאשתו הראשונה, שואל אותו בנו, כגון מי, עונה לו אביו, כגון אמא שלך, שואלת הגמרא הרי כשרב יהודה למד עם בנו רב יצחק את הפסוק בקהלת ומוצא אני מר ממות את האשה, שאל רב יצחק כגון מי, גם אז ענה לו כגון אמא שלך, אז איך עכשיו הוא אומר הפוך, מתרצת הגמרא שהיא

יכול להגיד לך קח את העצות של רבינו וזה ישחרר אותך מכל הצפיות האלו.

העצה של אמירה תנתק אותנו מההבלים

בן אדם שעסוק עם חדשות מאוד קשה לנתק אותו מזה, בפרט עכשיו, שיש לפנינו ארבע שנים מלאות עם חדשות וכותרות בכל כמה שעות מהנשיא, נשים מתלוננות שיש להם בעל טוב, אבל החדשות מנתקים אותם מהבית, הם צריכים לשמוע כל שטות של מישהו, אבל יש כאן צדיק שראה את כל מה שיהיה עד סוף כל הדורות, והוא נתן כאן עצה, אמירת איש הישראלי, אולי יש כאלו שלא רוצים להשתמש עם העצה הזאת, אבל אנחנו קיבלנו את זה ממוהרא"ש שגילה לנו את העצות האלו, אחרי תקופה תראה שהחדשות לא מעניינות אותך, כמה זמן זה יקח, אי אפשר לדעת, אבל יום אחד זה יקרה, על ידי אמירת גמרא הוא מתנתק מזה.

להתפלל על שלום בית

ולא להפסיק להתפלל, והנה נער בוכה, נבקש מהקב"ה שנשמח בבית, שנשמח עם המתנה שהקב"ה נתן לנו בבית, ושלא נסתכל על הדלת של השכן, וצריכים מאוד להיזהר עם הגדרים וסייגים, ולא לזלזל ולהגיד שזה רק מנהג חסידי וכו', לא להגיד שכל מה שלא נוסעים יחד כמה זוגות זה רק ענין חסידי, ירחם השם, הרי בשניה אפשר ליפול בעבירות, ולהיות מבוייש בפני כל העולם, מאבדים את האשה ואת הילדים, צריך להיות חסר דעה כדי להיות בקשר עם מישהו זר ולדבר עם מישהו זר ולהתכתב עם מישהו זר, מה יש יותר טוב ממה שהקב"ה נתן לך, ואם זה לא מעניין אותך, לך לפינה ותבכה להקב"ה, רבש"ע מה קרה לי, למה אין

לנסות למצוא פתרון אחר, ואחרי כמה ימים הוא מבין שאין שום פתרון, והוא הולך לארון ורוצה להוציא את הבקבוקון ולבלוע את הטיפות, והקב"ה ריחם עליו וכשפתח את הארון נפל ספר מידי, והתכופף להרים את זה, וזה היה פתוח והוא רואה כתוב שם: רבינו אמר אל תתיאשו, אין יאוש בעולם כלל, הוא חושב לעצמו מה זה אין יאוש, הרי בוודאי יש יאוש, יש לי רק אופציה אחת לשנות את הטיפות האלו, הרי בזבתי את הכסף של כל הגבירים בעיר, והוא מסתכל בספר ורואה שרבינו אומר, שאם מאוד מר לך ואתה רוצה לשים קץ לחייך, תשכב על הרצפה ותבכה להקב"ה שיעזור לך, ולב הבנקאי נפתח והתעורר, והוא נשכב על הרצפה וכל כך בכה, ואומר, רבש"ע תעזור לי, אני לא רוצה למות, יש לי בית עם ילדים, והוא מתיישב ושומע שמצלצלים בדלת, נכנס מישהו עם מעטפה גדולה, מבנק גדול ממדינה אחרת, שהיו חייבים לו מליוני דולרים לפני שנים והוא כבר שכח מזה, והוא נהיה מגדולי חסידי ברסלב, מוהרא"ש מביא את הסיפור בספרו.

אין כוח דבר שמתפללים ולא נושעים

כשתשמע לרבינו לא תצטרך לקחת טיפות כאלו, רבינו לא יטעה אותך בדברי הבל וכל מיני עצות שלא מועילות, רבינו רק יגיד לך להיכנס לחדר ולשכב על הרצפה ולבכות כמו תינוק, והקב"ה יעזור לך, אתה יכול לעשות את זה בבית כשהילדים כבר יושנים, ואם אתה לא יכול לשכב על הרצפה, תעשה נפילת אפיים, חז"ל אומרים שאסור ליפול על הרצפה נפילת אפיים ברבים רק אם יודעים שיענו מהשמים, ורק ביחידות מותר, מוהרא"ש היה עושה את זה ברבים בפורים, אבל ביחידות מותר לכל אחד, וליפול על הידיים מותר אף ברבים

היתה תקיפה אבל הוא יכול להעביר את התקיפות שלה בכמה מילים, איך למדתם השבוע את הגמרא, אולי חשבתם שכבר תשמעו מראש הישיבה את הפשט, עומד כאן אמורא ומעיד אני התחתנתי עם האשה שהיא מר ממות, ואחרי כמה דקות הוא אומר שזה הדבר הכי טוב שלו, יש לו קורת רוח ממנה, והכל על ידי כמה מילים, הוא מדבר יפה בבית, ומביאים הביתה משהו, מראים לה שחשבו ממנה, מתקשרים באמצע היום לשאול לשלומה, ואם אתה רואה שזה קשה לך, לך לפינה ותבכה, והנה נער בוכה, והקב"ה יראה את הבכי שלך, ותחמול עליו, הוא ירחם עליך.

במקום להתאבד – תבכה אל ד'

אנשים חושבים אולי נברח ונשים סוף לכל הצרות, רבש"ע לאן אתה רוצה לברוח, הפחד האמיתי זה למעלה, מה אתה כל כך רוצה לרוץ לשם, הרי שם רואים את הכל, פותחים את הספרים ורואים כל מה שעשית, כאן בעולם הזה אתה עוד יכול לסגור יפה את החליפה ואף אחד לא יודע מה עשית לפני זה ואחרי זה, ח"ו לחשוב מחשבות לשים קץ לחיים, ואם מאוד חשוך לך, לך לצדיק ותיקח את העצות שלו, קח כל יום כמה דקות להתבודדות, אתה לא צריך לנסוע למרחקים לצורך זה, תשב במשרד שלך ותתבודד, לאחרונה היה חדשות אודות מישהו שהסתבך עם המון כסף ושם קץ לחייו, וסיפרתי בשבת לילדים שלי סיפור הפוך ששמעתי ממוהרא"ש, בימים ההם היה בנקאי יהודי, והוא עשה השקעות לא נכונות עם כספי האנשים, והבין שתוך תקופה קצרה הולך לצאת הסוד וכולם יצאו נגדו, הוא קנה לעצמו כמה טיפות שאם בולעים את זה שמים קץ לחיים, והוא יושב במשרדו ומגרד את ראשו האם כבר לקחת את זה או

הזה 'לרעות בשדות זרים', זה משפט ששמים בצד רק למי שנוסע לאומאן, האם אני הלכתי מהמסורה, אדרבה ואדרבה, מאז ההתקרבות לרבינו כל המסורות קיבלו אצלי קדושה יתירה, מי עוד מחזק אותנו במסורה כמו רבינו, מה זה מסורה, דבר שלא כתוב בשו"ע וככה נהגו אצלנו, כמו שהנשים יקפידו לגלח את השערות, הרי מי מחזק אותנו בזה, רק רבינו, האם ללכת מהנכד של הצדיק של סבא שלי נקרא ללכת מהמסורה, הרי גם סבא שלי עשה ככה, הוא גם לא הלך לנכד של הצדיק של סבא שלו, הרי רוב הסבים של כל הסבים שלנו לא הלכו עם זקן, ולא הניחו תפילין דרבינו תם, ולא הלכו למקווה בכל יום, אולי בערב יום כיפור הלכו, וכנראה שאכלו פת עכו"ם, אכלו מה שהיה, אבל הסבא של כולנו מצאו איזה צדיק, והגיעו הביתה עם זקן, והלכו למקוה כל יום, ובמשפחה רצו לאכול אותה, ואנחנו עושים אותו דבר, אנחנו מחפשים צדיק שיקרב אותנו להקב"ה, מה אתה אומר לי 'שאנחנו לא גרים', אתה ליץ, הרי אני עושה בדיוק כמו סבא שלי, לך מפריע שאני אומר תהלים ואני עובר על הפרשה ואני עדיין שואף להיות ירא שמים, לכן אתה אומר שאני הלכתי מהמסורה, אנחנו נמשיך ונתחזק בעצות של רבינו.

כמו שאנחנו עושים בנפילת אפיים, אם אשתך תמצא אותך ככה תגיד שנדרמת, אין דבר כזה שיהודי יבקש על משהו בתמימות ופשיטות כל הזמן, ולא יוושע, אין דבר כזה, הבעיה שמתפללים פעם ופעמיים ומתייאשים, צריך להתעקש ולבקש שוב ושוב, רבש"ע אני רוצה שמחה בבית, רבש"ע אני רוצה למצוא דרך איך לחיות עם אשתי, רבש"ע תעזור לי, רבש"ע אני רוצה שיהיה לנו שפה משותפת, ד' יעזור לנו שיהיו לנו ימי שובבי"ם מאירים, ושלא נקשיב לליצנות על רבינו ותלמידיו, ושלא ישפיע עלינו כל הבלבולים שהיצר מבלבל אותנו, ורוצה לגרום לנו שיפריע לנו כל מיני דברים בהיכל הקודש, וכי מי שהולך לרופא איכפת לו מה שקורה שם עם האנשים, וכמה הרופא לבוש מוזר, העיקר שאני מקבל מהרופא את הטיפול, אותו דבר אצל היכל הקודש, מה אתה עושה עסק מדברים, קח את התרופה ותהנה.

לא להתפעל מהליצים

ואחרי כל הבלבולים מגיע ליץ ואומר, לנו היה את הצדיקים שלנו, ליץ שכמוך, וכי לי אין את הצדיקים שלך, האם אני הלכתי לרעות בשדות זרים, אני לא יודע מתי עוד משתמשים במשפט

שאלות ותשובות אחרי השיעור

הולכים הלאה, ואני מנסה להרגיע אותו וגם אומר לו שד' יעזור וזה יעבור לו.

מה היתה השאלה השניה שרצית לשאול?

ש. המשך לאותה שאלה, מה עושים כשילד מגיע הביתה ומתלונן על משהו שקרה בתלמוד תורה, האם ההורים צריכים ללכת לקנות לו משהו או שילמד שככה זה?

ת. התשובה היא אותה תשובה, אם אפשר לפצות אותו עם משהו ניתן לו, ובו זמנית נלמד אותו איך להתמודד בחיים.

אני רוצה שתדעו שמלומדות היא הדבר הקדוש ביותר.

ש. איך אפשר להחמיא לילד בכתה כשהוא הולך לי על העצבים?

ת. השאלה צריכה להישאל קצת אחרת, מה אני יעשה עם יש לי ילד שמעצבן אותי בכיתה, זה עוד לפני המחמאות, מה עושים שיש בכיתה ילד שמעצבן, התשובה היא, שאסור שיקרה דבר כזה, ואסור לאדם להיות מלמד אם הוא מתעצבן מילדים, ואם יש לך ילד שמעצבן אותך, אתה חייב ללכת לפינה ולבכות להקב"ה, רבש"ע האם מותר לי להיכנס לכיתה, הרי אני יהרוג את נפש הילד כשאני עצבני עליו, וזה דברים שאתה אפילו לא קולט, כשאתה שואל

ש. רציתי לשאול שתי שאלות, מה עושים כשמחלקים איזה ממתק בתלמוד תורה, ולילד אחד קרה משהו עם הממתק, זה נשפך או נקרע וכו', האם צריך לרחם על הילד ולפייס אותו או לתת לו להתמודד?

ת. הרי שאלת כבר שבוע שעבר את השאלה, והתשובה היא אותה תשובה שעניתי לך שבוע שעבר, צריך לעשות את שניהם, אם אפשר להשיג לו אחר, נשיג לו משהו אחר, ואם אי אפשר אי אפשר, ונפייס אותו ונרחם עליו, אבל תמיד יש גם ללמד אותו איך להתמודד בחיים ואיך לקבל שהכל משמים.

תעשה עם הילד בדיוק מה שהיית רוצה שיעשו איתך, עוד מעט בהלילת מוהרא"ש במגבית לטובת קרן הדפסה, ר' לייבי יזמין אותך ויעלה אותך לבמה להעריך אותך על העזרה לקרן הדפסה, והוא יתן לך בקבוק יין מקריסטל, ואחרי כמה דקות אתה יורד וזה נופל ונשבר, מה אתה רוצה שיעשו איתך, האם לתת לך חדש או ללמד אותך להתמודד, אתה רוצה את שניהם, אם אפשר להשיג חדש ולפייס אותך אדרבה, ובכל מקרה גם ללמד אותך להתמודד.

ובכל מקרה אני רוצה שבתור מלמד תדע שלא עושים את הכתה לדבר טכני, אם ילד נפל, מה עושים עכשיו, אין ספר לזה, מפעילים את הלב ואת המוח ומנסים לעזור לילד, אני הולך הביתה עם ילדי והילד נופל, אני אומר לו שיקום כי

ציפורניים, למה בכלל מדברים מזה, הרי כולם בסדר, וכולם מניחים תפילין וכו', אותו דבר אני חשבתי על הנושא הזה של אהבת הילדים, לא חלמתי שיכול להיות כזה דבר שהורים לא יאהבו את הילד שלהם, עד שהגיעו אלי הורים ואמרו לי שילד ספציפי מאוד מעצבן אותם והם לא אוהבים את הילד, ואני חושב לעצמי רבש"ע צריך להציל את הילד הזה ולהוציא אותו מהבית, כי כל רגע שילד נמצא בבית שאחד ההורים שלו לא אוהב אותו, נכנס בו כאב רב לכל החיים.

למלמדים אני עוד יכול להגיד, תחשוב שזה הילד שלך, למה אתה מתעצבן על הילד ששואל כל הזמן שאלות, תחשוב שזה הילד שלך, אבל מה אני יכול לענות לאבא שלא אוהב את הילד, הגיע אלי יהודי ובוכה שאקבל את הבן שלו לישיבה, ואני רואה את הבחור ואני מבין מיד שאני לא הולך לאכול איתו דבש, ואני שומע את האבא בוכה ואומר לי, תגיד לי איפה לשים את הילד, ואני אומר לעצמי, רבש"ע האם לי יש ביטוח על ילדיי, מה הייתי עושה אם זה היה הילד שלי, מי יקבל את הילד שלי, אני חייב לרחם על הילד, כמובן מי שמסוכן לאחרים אני לא מקבל, מוהרא"ש אמר לי שעל דבר אחד אני חייב להעיף מהישיבה, אם יש בחור שח"ו נוגע באחרים ורודף אחרי בחורים צעירים, אבל אם יש לבחור כל מיני קשיים וכי אני יכול להיות בטוח שאצלי יהיה הכל בסדר.

וכל זה לתלמידים, אבל מה עושים עם הורים שלא אוהבים את הילד, ראיתי הורים שנתנו לילד איזה שם כינוי נוראי, רבש"ע, אם מישוהו מרגיש שהוא לא אוהב את הבן שלו, הוא חייב לבכות על זה, וכשיהודי לפחות מגיע לבקש

אותו למה איחרת או למה קמת עכשיו בכיתה, אתה שואל אותו בצורה אחרת לגמרי מאיך שאתה שואל ילד שאתה אוהב.

חבל שאתה לא מקשיב לשיעור שאני אומר כל שבוע למלמדים, זה אחד מיסודות הא"ב ממה שאני אומר כל שבוע, אסור למלמד לשבת עם ילדים אם יש שם ילד שהוא לא אוהב, רבש"ע הרי אתה הורג אותו, אתה אומר לכולם להוציא את החומשים, אתה בכלל לא קולט שהילד הזה שאתה לא אוהב אתה מיד תשים לב שהוא לא הוציא מה שצריך, אתה לא קולט, אבל הילד קולט ומרגיש, ואתה חייב ללכת לפינה ולבכות, רבש"ע הילד הזה מעצבן אותי, רבש"ע אני לא אוהב אותו, מה עושים כאן, אני ראיתי מלמדים אצלי במשרד עם עיניים אדומות, הם הגיעו לבכות אלי כאילו אני הסבא של הקהילה, והם אומרים לי, ראש ישיבה יש כאן ילד שמעצבן אותי, האם מותר לי להיות המלמד שלו, אני לא אוהב את הילד, הוא מפריע לי לניהול הכיתה, יש לי אותו דבר בבית פיגא, יש מורות שקשה להן עם בת אחת בכיתה, אני תמיד מנסה להרגיע את המלמדים, ואומר להם, מה? הילד הזה? הרי אותו אני הכי אוהב, יש לו את המתיקות יותר מכולם... אחרי שלשה ימים אומר לי המלמד תודה רבה, הוא לא קלט עד היום כמה הילד הזה מיוחד, וכל זה עם תפילות.

ש. האם אותו דבר זה בנוגע להורים בקשר לילד שלהם?

ת. רק לאחרונה נודע לי שצריך לדבר מזה, לא חלמתי שצריך להגיד להורים שיאהבו את הילדים שלהם, מישוהו אמר לי מה אתה נותן דרשות ומוציא שירים על ציפורניים ושערות, מי בכלל צובע

ש. מה לעשות עם ילד שיש לו קשיים?

ת. תרחם עליו, לפעמים יש ילד זריז ומוכשר, הכל מתוקתק בשניות, ולפעמים יש ילד שלוקח לו שעה להתלבש והוא לא מקשיב ולא שומע, מה אתה רוצה ממנו, הוא רק ילד, אתה לא יכול לצעוק עליו שיזדרז, הוא כמו ילד עם גבס, קשה לו ללכת, אל תצעק עליו, תרחם עליו, הילד הזריז הוא זריז בגלל שהקב"ה נתן לו את הכשרונות, זה לא דבר שהוא עושה, עליו לא צריך כל כך לרחם, צריך לרחם על הילד עם הקשיים, לפעמים אתה אומר לילד להביא כסא מהמטבח, פעולה פשוטה, אבל בינתיים הכסא התהפך עשרים פעם, וכי נצעק עליו, בגלל הקשיים שלו, כמובן שאנחנו נלמד אותו מה לעשות ואיך לעשות, אבל עם הרבה רחמנות.

הוא שואל רק שאלות של מלמדים, כל מי שרוצה לשאול שאלות אחרות יכול לשאול.

ש. מה עושים שנפגשים עם אנשים ומקנאים, מצד אחד שומעים בשיעורים שאין במי לקנא, אבל המציאות הוא שנפגשים ומקנאים, האם אני האיש המוזר כאן בקהילה?

ת. אני לא יודע בדיוק מה השאלה, האם איך לא לקנא, האם אתה עדיין בסדר בקהילה...

אברך אחד אמר לי פעם, מה אני יעשה, שראש הישיבה מכיר את כל הצרות של כולם, ויודע שאין במי לקנא, ולכן ראש הישיבה יכול להגיד דרשות שאין מה לקנא, אבל אני לא מכיר את הצרות של אנשים, ואני כן מקנא, אני לא יכול לשכוח את הסיפור, זה היה

עזרה על זה, והם אומרים את האמת שהם לא אוהבים את הילד, זה כבר חצי ישועה, כי יש להם דרך, אומרים להם שילכו להתבודד על זה, שהקב"ה יכניס בהם אהבה לילד, אברך אומר לי שהוא צריך לעשות ברית, והוא חייב לקחת למוהל את אחד מבני המשפחה, כי כל מי מהמשפחה שהוא לא המוהל, הסבא לא מסכים להחזיק את התינוק והוא לא מסתכל עליו בכל השנים, כל עוד שזה רק טריק כדי שיקחו אותו למוהל, נו, אבל אם זה באמת ככה לאחר מעשה, ירחם השם, זה הנכד שלך, אתה לא מדבר עם הנכד שלך? מה קרה לך.

יש לי אברך כאן בקהילה, שאני בכל השנים הערכתי את אביו, אבל הוא אומר לי שנולדה לו תינוקת, ואצל אחיו נולדו בנים, והוא הלך לאבא שלו, והאבא שלו אומר לו, למה אני צריך להחזיק את התינוקת שלך, הרי בין כה היא לא תישאר עם שם המשפחה שלנו, אני אחזיק את הבנים שישארו עם השם משפחה, רבש"ע, הוא אומר לי שאבא שלו מתעלם מהתינוקת שלו, אמרתי לו תגיד לאבא שלך שאתה תחפש חתן לבת שלך רק מי שיש לו את שם המשפחה שלך, הרי כל 'שם המשפחה' זה בכלל לא משהו יהודי, איך מותר לעשות מזה עסק, היום כשאני עובר לידו אני מסתכל עליו כחסר דעה, הוא הולך ברחוב כמו איזה איש מכובד, אבל הוא לא מחזיק את הנכדה שלו בגלל שהיא לא תישא את שם משפחתה, אולי הוא חושב שבעצם מצוות פריה ורבייה זה מצוה שלו, וזה לא מצוות הקב"ה לגדל עוד ועוד דורות, כי הוא מוכן לגדל דורות רק אם יקראו להם בשם משפחה שלו, ואם זה לא מספיק לכבוד שלו הוא לא יסתכל על הנכד, והיהודי הזה הוא זה שקורע את הגליונות, והוא החכם שמפחדים ממנו...

מהמקרר, מסכן, זה מה שחשוב לו, זה מה שהוא רוצה שישאר מהבית שלו, לפחות תציל משהו חשוב איזה מסמך חשוב, גם אנחנו צריכים להיות חכמים ולתפוס דברים חשובים כאן בעולם, לא לקנא בשטויות ובקבוקי סודה.

ש. ראש הישיבה מזהיר אותנו להיזהר מליצים ולא לדבר איתם, איך אפשר לדעת מי הוא ליץ עם מי כן לדבר ועם מי לא לדבר?

ת. אי אפשר לדעת מראש, רק אחרי שתדבר איתו תשמע את מה שהוא אומר, אם הוא מדבר דברי ליצנות, תנסה לסיים מהר את השיחה ותרחק ממנו, כשאני התקרבתי להיכל הקודש, היה בית כנסת מאוד קטן בויליאמסבורג, בקושי עשרה אנשים, כשראיתי אנשים שמזלזלים במהורא"ש, אני מיד קלטתי במוח שלי שאיתם אני לא מדבר ומהם אני לא קולט כלום, אני לא הולך לריב איתם ולצעוק עליהם, אבל גם כשהוא מדבר איתי, אני לא מקבל כלום ממנו.

היה אחד מהאנשים הכי קרובים למהורא"ש ובסוף רצה להכניס את מהורא"ש לכלא, צריך הרבה לבקש מהקב"ה שלא נקבל את כל החלישות הדעת, אסור לנו להתבלבל מכל מיני דברים שרואים ושומעים, יש הרבה אנשים שמגיעים לאומן ורואים שם את כל הדמויות, ושואלים, הזאת נעמי? האם ככה צריך להיראות ציון רבינו? אבל עומד אברך אחר, ואומר אני לא רואה כלום, אני רואה כל מיני נשמות שהגיעו לרופא שירפא אותם.

ש. האם אפשר להגיד לילדים מבוגרים מה לעשות?

ת. לא אם אפשר, אלא אם צריך,

במחנה הקיץ לפני הרבה שנים, והוא אמר לי שהוא ראה שהגיע שם איזה זוג לשהות אצלנו בשבת, והם הסתובבו שם כמאושרים ביותר בחיים, והוא אמר לי ביום ראשון שהוא מאוד מקנא בהם, ולמה אין לו כזה שלום בית וכזה אושר, ואני לא יכול לספר לו פרטים על אנשים, אבל הסיפור היה, שהם הגיעו לשבת כדי להיפגש בפעם האחרונה לפני שחותמים על ההסכם לפני הגירושין, הזוג הזה באמת התגרש אחרי זה, הם הגיעו להתייעץ על כמה דברים בהסכם, ולנסות אולי אפשר כן לעשות משהו, אבל הם התגרשו והמשפחה מפורקת לגמרי, והוא עוד מקנא בהם, וכי אפשר לקנא באנשים.

ש. לא תמיד מקנאים במישהו לפני גירושין, יש אנשים שבאמת הולך להם טוב, מה עושים כשמקנאים במישהו שטוב לו?

ת. זה לא נכון, רבינו אומר שעל כל אחד עובר קשיים, לא אני אומר את זה, רבינו אומר בליקוטי מוהר"ן, בחלק א' סי' קי"ט, כולם מלאים ביסורים, רבינו לא מתכוון לאיזה דברים גבוהים, תסתכל בפנים, הוא מדבר בפשטות ממש, שעל כל אחד עובר מה שעובר, כולם מלאים ביסורים גדולים.

ש. האם אין כזה דבר שיש אנשים שיש להם צרות משונות יותר מאחרים?

ת. כל אחד עובר צער ויסורים, ואין מה לקנא, ומה נשאר מהארם, הדברים הטובים שעשה, תראה מה קורה בקליפורניה, אנשים חזרו לבתים שלהם, אין בתים אין כלום, מה נשאר מזה, סיפרו לי שכשאנשים ראו שהלהבות מתקרבות, הם נכנסו לבית להציל משהו חשוב, ואחד נכנס והוציא פחית סודה

טוב זה לחנך ילד עוד לפני גיל שלוש, תחנך את הילד כשהוא בן שנתיים, הילד לא מזיע, אולי אתה בראש שלך חושב שהוא מזיע עם בגדי הצניעות, אל תיקח את השיטות הרקובות האלו שאומרים שאסור להגיד כלום לילדים.

ש. אבל הרבה מחנכים אומרים שהיום לא צועקים ככה על הילדים?

ת. זה נכון שאסור לצעוק, וזה נכון שאסור לפגוע ולהעליב, ולא לכעוס עליהם, אבל כן להגיד להם מה שנכון להגיד, אבל זה מאוד קשה לעשות את זה בגיל מאוחר, ויש להיזהר גם לדעת מה להגיד, אי אפשר להגיד לילד משהו שהוא לא באמת נכון, והאבא אומר את זה לילד רק כי הוא רוצה שכולם ילכו כמוהו, ושכולם יכבדו אותו וכו', אז הילדים לא רואים שיש כאן משהו ערכי ונכון ורואים שהאבא מתכוון רק לטובתו, והאבא מאבד את כל כח ההשפעה שלו, אם תראה את הילד שלך עם סמארטפון אתה תזעק את הנשמה, אבל הילד חושב למה לאבא שלי מותר, תחשבו על הילדים כשאתם משתמשים עם זה, ד' יעזור שיהיה לכולם נחת מהילדים.

אברך אחד שואל אותי, מה לעשות שאשתי קנתה סמארטפון, ואני לא כל כך מבין את השאלה, כי אני רואה שתולה אצלו בכיס סמארטפון גדול, ואני שואל אותו, מה הבעיה, אז הוא אומר לי איך אני יכול להגיד לה שזה לא טוב, אני שואל אותו, ומה איתך, הוא אומר שזה שני דברים שונים, נונו, והאמת היא שאם הוא לא היה עושה כמה בדיחות בסעודת שבת שראש הישיבה לא יודע בדיוק מה הוא אומר, ואם הוא לא היה קורא לעוד זוג לאכול איתם בסעודת שבת, היא היתה נשארת סגורה ושמחה במה שיש,

והתשובה היא, כן, אני אומר לילדים שלי מה לעשות, אבל לא התחלתי להגיד את זה בגיל מבוגר, אני אומר את זה מאז היותם ילדים קטנים, מתחילים להגיד בגיל שלוש, ואני ממשיך גם לילדים הגדולים, אבל בתנאי אחד, שזה מגיע עם הרבה אהבה, וגם צריך להיזהר שיש אנשים שמתחילים להעיר לילדים שלהם רק כשהם גדולים, ובהתחלה נתנו להם לגדול עם הרוח ונתנו להם לעשות מה שבא להם, ופתאום אומרים להם שזה וזה אסור, וקשה להם לקבל דברים בגיל הזה, אף פעם לא אמרו להם שום דבר, ובסוף יושבים הילדים וצוחקים על האבא, האבא יושב למעלה והוא מושג של ליצנות לכל ילדיו.

הדרך הנכונה היא לחנך את הילדים כשהם קטנים, ולצערי יש טעות גדולה אצל הורים, שלילדים הקטנים מרשים לעשות מה שהם רוצים, אני הייתי כאן הרבה בבארא פארק וראיתי מה הולך כאן, אני הגעתי להורים שלי לשבתות, ורואים ברחוב איך נותנים לבנות הקטנות ללכת עם גרביים קצרות, ואחרי זה כשהילדה נהיית בת 12 אומרים לה שהיא חייב להיות צנועה, היא כבר לא מוכנה לקבל, והיא שואלת אותך, מי אתה שתגיד לי מה לעשות, ואז תהיה עסוק עם המטפלים, אבל אם יש לך שכל אתה מלביש אותה גרביונים בגיל שלוש, כשהיא עוד לא מתנגדת ולא יודעת בכלל מה רע, ככה היא גדלה, ולא מתלוננת שזה מזיע, וככה אתה לא תהיה מופתע בגיל 12.

אחרי כל העצות חייבים הרבה תפילות, אבל להגיד לילדים כל עוד שהם קטנים, ואז יש הרבה שיטות, חלק אומרים עד גיל 5 לא אומרים לילדים, וחלק אומרים עד גיל 7, וחלק אומרים עד גיל 9 וכו', ואני אומר לכם, שהכי

והיתה מקשיבה לכל הדרשות, אבל יש לו טענות למה היא הגיעה לזה, הרי אחרי שעשה את כל השטויות ואחרי שאמר לה שבדרשות יש הרבה שטויות, אני בין כה לא יכול להשפיע עליה כלום כעת, והעיקר היא תפילה תפילה תפילה.
